

listu, ručí dle Šu 57 žel. dopr. ř. odesílatel. Podle vlastního udání žalobce nezdržoval se dříve v J. žádný Ludvík P. Podle skutkových zjištění prvního soudu, které nebyly žalobcem již napadeny, chodil však již několik dní, než došla zásilka žalobcova, na nádraží v J. muž tam posud neznámý, který byl o zásilce informován, přikládal si jméno Ludvíka P-a, jemuž byla adresována, tvrdil, že má v rukou kopii objednáciho listku o ní, a vykázal se legitimací opatřenou podobiznou a podpisem. Jelikož jiného Ludvíka P-a v J. nebylo, a žalobce nemohl mítí tedy v úmyslu, aby zboží bylo vydáno jinému Ludvíku P-ovi, byl uvedený muž jedinou osobou, která podle adresy uvedené v nákladním listu mohla přijít jako příjemce zboží v úvahu, a nebylo tu důvodu, aby za oprávněného příjemce nebyl považován. Podle Šu 81 (1) žel. dopr. ř. má býti odesílatel vyzván, by rozhodl, co se má se zbožím státi, teprve nemůže-li býti příjemce vypátrán. Toho případu tu nebylo, příjemce se hlásil o zboží sám a musil za daných okolností býti považován za totožného s adresátem. Vydáním zboží tomuto příjemci splnila železnice povinnost, uloženou jí nákladní smlouvou a Šem 76 žel. dopr. ř., pročez nelze ani v jejím jednání spatřovati zavinění, ani nelze zboží považovati následkem jeho vydání osobě odlišné od adresáta dle Šu 84 žel. dopr. ř. za ztracené.

Čís. 4035.

Prozkoumání zboží dle čl. 347 obch. zák. musí se státi neprodleně po dodání zboží a to po případě i odborně a není kupitel oprávněn, otáletí s podrobným prozkoumáním zboží tak dlouho, až je bude moci upotřebiti.

Důkazní břemeno včasného oznámení vad a tím i včasného zkoumání zboží stihá kupitele.

(Rozh. ze dne 2. července 1924, Rv I 549/24.)

Proti žalobě o zaplacení nedoplatku kupní ceny za dodané zboží namítl žalovaný mimo jiné, že dal zboží k dispozici. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Jak z vývodů dovolání i odvolání zdá se na jevo vycházeti, vykládá žalovaný slova čl. 347 odstavec druhý obch. zák. »bez odkladu po dodání, pokud jest to podle řádného chodu obchodního možno« tak, že nemusí dříve zboží zkoumati a vady vytýkati, dokud zboží podle poměrů ve své továrně nemohl upotřebiti a že pokládá za vady skryté již ty, které nemohl při zevní prohlídce zjistiti. Vychází-li žalovaný z těchto předpokladů, jest ovšem v obojím směru na omylu. Kupitel, chtěje se přesvědčiti, zda má koupené zboží vady, a chtěje případné vady včas vytýkati, musí neprodleně po dodání zboží, jakmile jest mu to podle řádného chodu obchodního možno, je zkoumati, a to nejen zevně a povrchně, nýbrž, pokud jest to podle povahy zboží třeba, i odborně.

Že by byl kupec oprávněn otálet s podrobnou prohlídkou tak dlouho, až bude moci zboží upotřebiti, není správným, a takový postup odporoval by příkře čl. 347 obch. zák. Zjištěno jest, že žalovanému dodán byl vagon třísloviny (výtažku) »Triumf« podle faktury ze dne 22. prosince 1922 v prosinci 1922, že však žalovaný teprve dopisem ze dne 22. března 1923 oznámil žalobkyni, jaké závady při upotřebení výtažku shledal, a žádal za vysvětlení, kterého se mu dostalo v dopisu ze dne 21. dubna 1923, na který teprve v dopisu ze dne 3. května 1923 vady vytýkal. Žalovaný píše v onom dopise ze dne 22. března 1923, že při použití Triumfu shledal závady, blíže popsané, a praví sám v žalobní odpovědi, že počátkem března 1923 začal výtažek upotřebovati a že při spotřebení výtažku shledal také, že místo objednaného tmavohnědého zrnitého druhu bylo mu dodáno též několik pytlů světlohnědého, práškového extraktu. Žalovaný marně snaží se ještě v dovolání své tvrzení o včasnosti výtky též ohledně této vady udržeti, ačkoli přece šlo tu nade vší pochybnost o vadu zjevnou, kterou by byl musil viděti, kdyby byl zboží i jen zevně prohlížel. Důkazní břemeno včasného oznámení vad ve smyslu čl. 347 obch. zák., jehož podkladem jest také včasné zkoumání zboží, stihá žalovaného. Ten však ani slovem v první stolici se nezmínil, že zboží včasné zkoušel a to ani povrchně, tím méně odborně v tom způsobu, jak to sám již v odpovědi na žalobu a v odvolání popisuje. Zůstaly-li žalovanému vytýkané vady po tři měsíce utajeny a přimíchal-li v březnu 1923 výtažek hned do 84 kádí, stalo se to jen proto, že zboží podle své povinnosti jako pečlivý obchodník dříve nezkoušel a nikoli proto, že šlo o vady tajné, jak to nyní vyložiti se snaží. Když tedy odvolací soud uznal, že oznámení vad teprve v dopise ze dne 22. března 1923, tedy po 3 měsících, učiněno bylo pozdě a že zboží platí podle čl. 347 obch. zák. za schválené, jest tento úsudek správný, protože žalovaný ani netvrdil, že odborné zkoumání zboží nemohlo býti provedeno dříve, než za 3 měsíce. Protože pak žalovaný toho, co mu náleželo, nedokázal, nebyl jeho námitkami právní základ žaloby otřesen, ani nebyly jeho dovoláním otřeseny správné důvody odvolacího soudu. Nebylo tedy nutno zabývati se otázkou, zda dopis ze dne 22. března 1923 obsahuje oznámení vad, jak to zákon ve čl. 347 obch. zák. žádá, protože dopis ten byl již patrně opožděným. Vše, co bylo uvedeno, platilo by též podle §u 346 obch. zák., platného na Slovensku.

Čís. 4036.

Uzavřena-li o předmětu nájmu se souhlasem posavadního nájemníka nová nájemní smlouva mezi vlastníkem a osobou třetí, může se vlastník domáhati výmazu vkladu nájemního práva pro dřívějšího nájemce.

(Rozh. ze dne 2. července 1924, Rv I 660/24.)

Žalovaný byl nájemníkem v domě žalobcově a nájemní jeho práva byla na domě vtělena. Se souhlasem žalobcovým vzdal se žalovaný najatých místností ve prospěch svého nástupce. Žalobu, již domáhal se pronajímatel na bývalém nájemci prohlášení, schopného ku výmazu nájemního práva, procesní soud první stolice zamítl, od-